

*Alles Liebe (RVT),
Anita Koninckx,
Dirk Roofthoofst,
Dirk Van Dijk,
Carry Goossens –
Foto Pascale
De Cleyn*

mensen niet terzelfdertijd lief kunnen hebben en geliefd kunnen worden. Enkele keren glijdt Perceval af van de ironische liefdesverklaring (Laurent) en de komische karikatuur (Robert Duchâteau) naar de meelijwekkende zeligheid (J.L. Brandts, Marcel Denil). Liefde is geen raadgever, maar ze speelt soms vals, berust op misverstanden en zet mensen in hun blootje. Deze laatste ambiguïteit wordt letterlijke metafoor in de verleidingsscènes van Marcel Denil.

De oneerbiedigheid richt zich ook tegen traditionele waarden: de liefdespoëzie van de vijftigers, autoritaire vaders,... Bijvoorbeeld in de figuur van de vader, Octaaf. Dirk van Dyck maakt er een overtuigende karikatuur van, een conservatief-katholieke en autoritaire mafkees, oud-kolonialist met tropenhelm, die altijd zelf aan het woord wil zijn, geen tegenspraak duldt en zijn gezin bestuurt als een plantage. Deze onttering lijkt wel op een symbolische vadermoord van het RVT, die althans door een deel van het oude en lichtgeraakte publiek niet werd gesmaakt.

Oneerbiedigheid ook tegenover de taal, de welsprekende toneeltaal van traditionele dramaschrijvers, die met enkele volzinnen het gebeuren schetsen en niet kunnen nalaten aan te tonen dat ze de situatie en de karakters volledig doorzien. De tekstbehandeling van Perceval en Roofthoofst is niet ironisch of genuanceerd-analytisch. Ze is rudimentair en reductionistisch. Wat over-

blijft zijn kernzinnen en kernwoorden die voortdurend herhaald worden. Cliché's worden niet geschuwd. De taal is primitief (herhalingen, eenvoudige syntaxis, simpele begrippen,...) en ongewoon stereotiep. Daardoor ook erg geschikt voor volkstheater. Nuances, typing van een situatie, karakterisering e.d. worden niet op een talige manier aangebracht, maar via non-verbaal gedrag. De toeschouwer dient de wijsheid niet te zoeken bij de auteur, maar in de welsprekendheid van de getoonde situatie. Experimentele, obscuristische liefdespoëzie wordt in één trek samen met siroopteksten gedesacraliseerd via de poëzie van R. Duchâteau.

De oneerbiedigheid van Perceval mondt bij momenten uit in milde ironie. Maar nergens is de ironie een negatief levensgevoel, een doel op zich. Ze wordt gebruikt als middel om zeligheid of valsheid te tonen en komt dicht in de buurt van de zelfspot en de romantische ironie. Perceval strijdt met de wapens van Cervantes eerder dan met die van Lope de Vega.

Tekst in wording

Wat *Alles Liebe...* en *Frans Franz* onderscheidt van meer traditionele dramateksten is dat niet langer de organisatie van de tekst en van het verhaal centraal staat, maar wel de opbouw van de situatie, de organisatie van menselijke interactie. Niet

de tekst als doel en het theater als middel, maar het theater als doel en de tekst als middel. De prioriteit van schrijvers als Claus en Van den Broeck is een gepreformeerde en afgewerkte tekst. Vanuit hun studeerkamer proberen ze greep te krijgen op een tekst en een voorstelling. Regieconcept en acteergedrag lopen meestal symmetrisch met de intenties van de auteurstekst.

Het uitgangspunt van de makers van *Alles Liebe...* en *Frans Franz* is geen gepreformeerde tekst, maar een dramatiserbare situatie. *Alles Liebe...* "Mannen die vrouwen verleiden en versieren en de sulligheid en de schrijnendheid ervan." *Frans Franz* "De pesterijen van twee figuren in een onhoudbare driehoekssituatie."

Deze dramatiserbare situatie is een scène in wording. Dit blijkt overduidelijk uit de functie van het zgn. "wijzende" theater: J. Louis: "Hoe breed? Zo? of zo?" Franz: "Dus jij kwam hier en zij lag daar, zoals nu maar onbedekt." Maar ze is ook tekst in wording. Voor de tekstuele vorm wordt gebruik gemaakt van brokstukken uit een tekstuele traditie: Lope de Vega, Agamemnon, thriller, blijspel,... Hier is er een fundamenteel verschil tussen de twee stukken. *Alles Liebe...* gebruikt als basisstructuur de tekst *La dama boba* van Lope de Vega. De aanwezigheid van Agamemnonfragmenten in *Frans Franz* is daarentegen ruimtelijk geïsoleerd, beperkt en contingent. Roofthoofst en Perceval halen uit Lope de Vega ruwe schetsen voor scènes van menselijke interactie. Dermul en Thomas cite-